

**UHTNA RAAMATUKOGU
2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

2024

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 Põhilised tegevussuunad	4
2 Juhtimine	4
2.1 Raamatukogude struktuur ja nõukogud:	4
2.2 Eelarve	5
2.3 Projektid.....	5
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	5
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	5
2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	6
2.4.3 Erialahariduse omandamine	6
2.4.4 Töötajate tunnustamine	6
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	6
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	7
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas	7
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	7
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	8
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	8
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	8
4.3 RVL teenindus.....	9
4.4 Laste- ja noorteteenindus	10
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	10
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	10
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	10
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	10
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	11
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	11
4.6.1 kohalikul tasandil	11
4.6.2 riiklikul tasandil.....	11
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	11
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	12
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	12
4.9 Andmebaasid.....	12

5. 2024. aasta tegevused	12
LISA 1. Personali koolitus	13
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	13
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	13
LISA 4. Laste ja noorteüritused	13

Sissejuhatus

Tabel 1

Omaavalitsus	Elanike arv (01.12.22)	Teeninduspunktide arv
Rakvere vald	1028	1

Üldkasutatavate raamatukogude arv: Põhikogu- 1 teeninduspunkt - 1

1 Põhilised tegevussuunad

Märkimisväärseimaks sündmuseks oli valla raamatukogudele ühise kodulehe valmimine aprillikuus.

Sauna-aastal 2023 oli plaanis kokku saada meie kohalik saunalugu. Tulemus sai kavandatust tagasihoidlikum, sest fotomaterjali sauna kohta on väga vähe. Kuid sauna-aastat jäävad meenutama mälestustekillud, mis külaelanikelt kokku said kogutud.

Liikumisaasta teatepulk anti aasta alguses üle Uhtna Põhikoolile lasteaija- ja koolipere ühise inimeketiga raamatukogu trepilt koolimaja hoovi.

Näitustest mahukaim tutvustas Tove Janssoni loodud Muumimaailma. Näitusel sai näha lisaks raamatutele, lauamänge, aksessuaare, toidunõusid jpm. Igal külastajal oli võimalik ennast fotojäädvustada Muumitrolli või väikese Myga.

Koosöös kooli ja lasteaiaga löödi kaasa maal elamise päeval, kus külastajad said orienteerumisvõistluse käigus külastada erinevaid punkte ning täita ülesandeid.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude struktuur ja nõukogud:

Uhtna raamatukogu töökorralduses muudatusi ei tehtud.

Viidi läbi kvaliteedihindamine mille tulemused näitavad, et nii mõneski kriteeriumis on vaja ennast parendada.

Raamatukogul on olemas põhimäärus ja kasutuseeskiri.

Teenuseid on võimalik kasutada enamikel inimestel kellel on huvi lugemise vastu.

Raamatukogu nõukoguga tehakse koostööd erinevate ürituste planeerimisel ja korraldamisel.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22. €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	27546	29154	+5,83
Personalikulu	17941	19129	+6,62
Komplekteerimiskulu	7327	8057	+9,96
sh KOV-lt	5337	5975	+9,96
sh riigilt	1990	2082	+4,62
Infotehnoloogiakulu	220	834	+279
Täienduskoolituskulu	184	55	-70
Üritustele/näitustele	163	151	-7,3

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus

2023.aastal projekte ei kirjutatud.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Kvaliteedihindamise tulemused näitasid raamatukogu nõrku kohti, mida saab parendada raamatukogu siseselt nt. mitmekülgsete teenuste osas. Samas tuleb tõdeda, et raamatukoguteenuse kättesaadavuse tagamisel terves teeninduspiirkonnas või teenuste kajastamisel omavalitsuse dokumentides on vaja tugevamat koostööd vallaga.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused			
Lasteraamatukoguhoidjate õpipäev „Tere! Hello! Moi!...“	Eesti Lastekirjanduse Keskus	5	1
LVKRRK korraldatud erialased täienduskoolitused	LVKRRK		
Teenusdisain ja lugejauuring	LVKRRK	6	1
Sissejuhatus Vikipeediasse	LVKRRK	2	1
Maakonna lugejauuringu tulemused ja järeldused.	LVKRRK	2	1

21.saj. raamatukogu ja seaduse uuendamine			
Muud koolitused /tõendit ei ole/			
Digitööriistade seminarid /10 moodulit 1-1,5 tundi/	Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi	10	1
RAA+MUU koolitus Tallinna Keskraamatukogus, Eesti Ajaloomuuseumis ja kalamajas	Muuseumiühing ja ERÜ	6	1
Erinevad Rahvusarhiivi uurijatunnid: asendustaludest, hingeloenditest, uuenenud arhiivi infosüsteemist AIS, 1939.a talundilehtedest	Eesti Rahvusarhiiv	4	1

Tänuväärt on koolitused millel saab osaleda interneti kaudu, sest maapiirkonnast koolitusel käimisele kulub väga palju aega. Lisaks pakutakse veebis tasuta loenguid, sageli kaasneb võimalus järelvaatamiseks/ järelkuulamiseks nt. rahvusarhiivi uurijatunnid, Eesti Lastekirjanduse Keskuse õpipäevad.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

2023 aasta avalikud esinemised olid tagasihoidlikud raamatukogu tutvustamised külalistele ja ukrainlastele.

-Uhtna Põhikool korraldas kohalikele ukrainlastele perepäeva, kus räägiti kooli tegemistest. Ühe punktina käsitlesime kooli ja raamatukogu koostööd.

-Uhtna raamatukogu tegemisi ja topoteeki tutvustati külalistele Võrumaalt ning ERÜ koolitustoimkonnale.

-Eakatele tehti ettekanne Carl Sarapi eluteest ja loomingust.

LISA 2

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

Erialast haridust ei omanda hetkel keegi.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Tunnustamist ei toimunud

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht. Kokkuvõte, milline on remondivajadus? Mida tehti 2023?

Uhtna raamatukogu asub Sõmeru lasteaia Uhtna maja ühes rühmaruumis ning terve maja renoveeriti täielikult 2015 aastal.

2023 aastaks oli planeeritud valgustite vahetamine raamatukogu ühes ruumis, kuid tarneraskuste tõttu ei saadud sobivaid valgusteid.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Juurdepääs võimalik	Jah, Uhtna raamatukogusse on juurdepääs olemas
Juurdepääs võimalik osaliselt	
Juurdepääs puudub	

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Infotehnoloogia valdkonnas muudatusi ei tehtud.

2023 aastal saadi annetuseks raamatukogusse slaidi ja negatiivide skanner.

Valmis Rakvere valla raamatukogude ühine koduleht.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

2023 aastal soetati juurde 401 eksemplari uut teavikut 6051,83 euro eest /2022 a 386 teavikut/, neist annetuseks 9 s.o 2,2% kogu juurdetulekust.

Kustutati 551 eksemplari teavikuid.

Uhtna raamatukogu täidab kohapeal kooliraamatukogu ülesandeid, sellest tulenevalt tehakse koostööd õpetajatega, et õppetegevust toetav kirjandus oleks olemas. Järelkomplekteerimise käigus osteti juurde õppekava toetavaid teavikuid.

Täiskasvanute laenutuste edetabelis on esikohal ajaviitekirjandus Lilli Luuk „Kolhoosi miss“, Marje Ernits „Helge tulevik.“, kuid esikümnesse mahub ka Gerda Kordemetsa „Nagu võilill tuules.“

Ringlus 0,6 on languses ja ei ole rahuldav.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Osteti 6 nimetust ajalehti ja 22 nimetust ajakirju. Ajakirjade „Tervis Pluss“ ja „Pere ja Kodu“ soetamisel tehakse koostööd lasteaia, kes ajakirja tellib ning pärast lugemist annab selle raamatukogule.

Ajakirjade laenutused moodustasid kogu laenutuste kogumahust 13,3%.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid ei komplekteerita lugejate vähese huvi tõttu.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Kustutati 551 eksemplari teavikuid. Maha kantud teavikuid jagatakse kohalikule kogukonnale raamatukogus oleva kasti ja kohalikus maapoes oleva raamatariiuli kaudu. Sama kanaleid pidi lähevad taas ringlusse ka need raamatud, mis kohalikes kodudes raamatariiulitest kõrvaldatakse. Kohaliku poe ruumides olev raamatariiul saab väga palju kiitvat tagasisidet.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Teeninduskorralduses muudatusi ei olnud.

Osaleti Lääne-Virumaa raamatukogude lugejauuringus. Uhtna raamatukogu lugejad jäid oma vastuste andmisel arvult tagasihoidlikuks, kuid laekunud arvamused olid raamatukogu tööga rahul.

Raamatukogu pakub oma lugejatele:

Koduteenindust, AIP kasutamist, skaneerimist, värvilist printimist paljundamist A4 ja A3 formaadis ja RVL teenust.

2023 aastal lisandus fotonegatiivide ja diapositiivide skaneerimise võimalus

Võimalus on kasutada kontaktivaba laenutamist.

Soovijatele tehakse arvutiõpet ja pakutakse digiabi.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Lugejate kasutuses on 2 arvutit.

Täiskasvanud 84 AIP külastust ja lapsed 11. Kasvanud on täiskasvanud AIP külastuste arv, sest erinevate teenuste internetti kolimise järel vajavad eakad arvuti kasutamises toetust ja seda saavad nad raamatukogust. Kasutatakse digiregistratuuri, terviseportaali, internetipanka jm.

Eraldi välja toomist väärivad kohalikud kalamehed, kes terve püügihooaja käisid erinevaid kalastuslubasid ja aruandeid tegemas raamatukogus.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 4

Raamatu- kogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+-)
Uhtna raamatukogu	250	271	+21

Raamatu-kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+-)	Virtuaal-külast. 2022	Virtuaal-külast. 2023	Muutus (+-)
Uhtna raamatukogu	5017	5306	+289	0	0	0

Külastused sisaldavad tagastuskasti ja raamatukapi külastusi

Raamatu-kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+-)	Päringud* 2022	Päringud* 2023	Muutus (+-)
Uhtna raamatukogu	8520	7709	-811	44	91	+47

***Infopäringud:** Päringud registreeritakse igapäevaselt

Raamatu-kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Uhtna raamatukogu	0	0	0	0	0	0

Raamatu-kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Uhtna raamatukogu	0	0	0	0	0	0

Raamatu-kogu	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste arv 2023	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2023
Uhtna raamatukogu	0	0	0	0

Lugejate arv on pisut tõusnud täiskasvanud kasutajate arvelt. Kasvanud on külastuste arv, samas laenutuste arv on langenud. Raamatukogus ei ole oluline enam raamatute laenutamine vaid tarbitakse teisi teenuseid, külastatakse muudel eesmärkidel.

4.3 RVL teenindus

RVL sisse 96

RVL välja 19

2023 aastal lisandus vajadus venekeelsete teavikute järgi, sest lisaks ukrainlastele on piirkonda elama asunud venekeelt kõnelevad perekonnad. Venekeelseid raamatuid telliti RVL teenuse kaudu Lepna ja Lääne-Virumaa Keskraamatukogust.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Osteti juurde 112 eksemplari laste- ja noorteraamatuid s.o 28% kogu juurdetulekust. Suur hulk teavikutest soetati järelkomplekteerimise käigus arvestades laste endi ja õpetajate soove.

Laste laenutuste edetabelis on enamjaolt raamatud, mida õpetaja soovib lugeda või mida raamatukogutundides on tutvustatud. Igal kevadel tehakse lastele raamatukogutunnid, kus tutvustatakse uusi ja põnevaid lasteraamatuid, mida tasub suvel lugeda. Edetabelit vaadates võib tõdeda, et soovitusi kuulatakse ja neid raamatuid laenutatakse.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+/-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+/-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
Uhtna raamatukogu	110	110	0	2076	2212	+136	1843	1328	-515

Laste laenutuste arv on märkimisväärselt langenud mis näitab, et paljud lapsed loevad üha vähem. Suure vaevaga vastatakse õpetajale 3-4 raamatu asemel 1-2. Samas tuleb tõdeda, et eestikeelsete laste arv on langenud, lugejaid on sama palju tänu muukeelsetele lastele, kes laenutavad vähem raamatuid või ei laenuta üldse.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Tegevustes lastega andis 2023 aastal tooni kila-kola kunst. Kertu Sillaste juubel andis selleks hea võimaluse. Kila-kola kunsti tehti 1.juuni pannkoogipäeval koos lasteaiastega ning sügisel Kertu Sillaste juubelinädalal keskmise ja vanema kooliastme poistega. Hea oli näitlikuks õppematerjaliks kasutada raamatukogutöötajatega Helsingis nähtud näitus, kus kõikvõimalikust kilast ja kolast oli kokku tehtud kunsti. Pärast tööde valmimist eksponeeriti neid raamatukogus koos Kertu Sillaste raamatutega.

Raamatukogu on liitunud Lugemisisu programmiga mille raames saadud materjalid lihtsustavad märkimisväärselt tundide ettevalmistamist ja läbiviimist.

Uus väljakutse on teha raamatukogu ja raamatud huvitavaks muukeelsetele lastele. Kasuks tuli raamatukogutöötaja varasem töö Ida-Virumaal, kust oli pagasina kaasa saadud algteadmised keelekümbelusest. Ukrainakeelseid lapsi on meil laiali erinevates klassikomplektides, kuid algklasside õpilastele on keeletunnid eraldi grupis. Hinnangut tulemustele on raske anda, kuid enamus neist on leidnud tee raamatukogusse ning teavad mis siin teha saab. Proovitakse lugeda raamatuid mis on saadaval nii eesti-, kui ukrainakeelsena.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Aasta algas näitusega „Ole teiste olendite vastu kena“ kus olid väljas kõikvõimalikud Muumiteemalised asjad. Lastele toimusid näituse juurde ekskursioonid/tunnid, kus tutvuti Muumide maailmaga.

Emakeelepäev ja ettelugemispäev toimusid sel aastal koostöös lasteaiaga.

Lastekaitsepäeva tähistasime taas kord pannkoogipäevaga. Tehti kila-kola kunsti, võttes eeskujuks Kertu Sillaste looming.

Jätkusid raamatukogutunnid kooliõpilastele.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 6

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Koduteeninduse vajajaid/soovijaid sel aastal ei olnud.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Uhtna hooldekodu	11	Lugejaid hooldekodus 8 /aasta lõpus oli 4/

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Uhtna raamatukogu on pärast topoteegi avamist pea igal aastal saanud kaasa aidata mõne talu või perekonna ajaloo koostamisel. Sel aastal avanes uus väljakutse, kui saadeti foto ühest majast ja sooviti teada, kus maja asus. Vihjeid mis aitaks oli foto omanikel vähe. Põnevat uurimist jagus mitmele inimesele terveks suveks. Sügiseks sai lugu kokku kirjutatud ning huvitava väljakutse esitanud foto omanikud said kohapeal ekskursiooni oma esivanemate radadel. Seda kas selgus kogu tõde ei tea meist keegi, kuid kokku sai taas väga põnev lugu.

4.6.1 kohalikul tasandil

Koostöös valla ja Praxise mõttekojaga käivitati projekt mille abil sooviti eakaid kaasata rohkem vallaelus kaasa rääkima kutsuda. Nõukogu koostamiseni ei jõutud, sest eakad arvasid, et nad saavad niigi oma hääle ja mõtted nähtavaks teha. Olid toredad kohtumised, mis viisid edasi. Mõisteti üheskoos, et vallaametnikud peavad rohkem suhtlema vallakodanikega ja tutvustama oma haldusala tegemisi.

4.6.2 riiklikul tasandil

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Lisaks lastele mõeldud tundidele on raamatukogus toimuvate koolituste sihtrühmaks eakamad elanikud.

Toimused kohtumised Üllar Saaremäe ja Kristiina Isand-Savinskiga.

Uuenenud jäätmeseadust ja prügi käitlemist tutvustasid valla keskkonnaspetsialist ja haljastusspetsialist.

Tähistati erinevaid tähtpäevi ning kuulati raamatukogutöötaja ettekannet Carl Sarapist.

Augustikuus toimus eakatele ekskursioon Tartusse, külastati botaanikaaeda ja sõideti laevaga Emajõel.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Ajalohes „Rakvere Valla Sõnumid“ on rubriik lugemissoovitusi, kuhu kolm valla raamatukogutöötajat vaheldumisi kirjutavad.

4.9 Andmebaasid..

Jätkati Uhtna topoteegi täiendamist ja parendamist. Sageli tulevad topoteeki üleslaetavate teemade kohta sooviavaldused klientidelt, et millele nüüd keskenduda nt. näitering, Kohala kool jne. Endiselt jagatakse koduseid fotoalbumeid ja negatiive, et piirkonna ajalugu talletada.

5. 2024. aasta tegevused

2024 aastal on planeeritud välja töötada valla raamatukogude ühinemise kava ja struktuur. Jätkatakse raamatukogutundide korraldamisega, pöörates tähelepanu keelekümblist vajavatele lastele.

Koostöös valla haljastusspetsialistiga on plaanis katsetada varem Sõmerul toimunud keskkonna kolmapäevade läbiviimist Uhtnas.

Kultuuririkkuse aasta puhul otsime kohapeal välja erinevad kultuurid, mis mõjutanud meie küla lugu nt. taanlaste hindamisraamat, taani munkade ristimisretk, baltisakslastest mõisaomanikud jne.

Direktor

Allkiri ..... /Inge Pikkoja/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Uhtna raamatukogu	4 + 2	15 + 16	55€

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused ((kes esines, teema, kellele)

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2023)
Uhtna raamatukogu	Töid ei teostatud

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Uhtna raamatukogu	Raamatukogude aasta üle andmine liikumisaastale	120
	Hakkame kooliks sättima /Ukraina lastele/	6
	Emakeelepäev lasteaiaga	40
	Pannkoogipäev 1.juunil	45
	Ettelugemispäev 20.oktoober koos Eno Raua raamatutega	40